

ת"פ 64280/03/17 - מדינת ישראל נגד יעל אגם 2012 בע"מ, גלינה שולמן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 64280-03-17 מדינת ישראל נ' יעל אגם 2012 בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת דנה אמיר

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשמות

1. יעל אגם 2012 בע"מ

2. גלינה שולמן

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עו"ד תהילה מורן חגי

ב"כ הנאשמת: עו"ד שלמה ניסים

הנאשמת: בעצמה

גזר דין

רקע ועובדות כתב האישום

1. הנאשמות הורשעו ביום 29.4.2019, על יסוד הודיית הנאשמת 2 (להלן: "הנאשמת") מיום 12.4.2018 ומיום 29.4.2019 (אז ביקשה הנאשמת לצרף עבירות נוספות), בביצוע 5 עבירות על פי סעיף 216(4) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה"). על פי המפורט בכתב האישום, הנאשמת 1 היא חברה פרטית אשר עסקה בתקופה הרלבנטית בייצור ומכירת בגדי נשים. הנאשמת הייתה המנהלת הפעילה של נאשמת 1. הנאשמות, ללא סיבה מספקת, לא הגישו במועד לפקיד השומה בשמה של הנאשמת 1, דוח בצירוף מאזן ודוח רווח והפסד לשנים 2012, 2014, 2015. מחזור עסקאותיה של הנאשמת 1 לשנת 2012 עמד, על פי דיווחיה למע"מ, על סך של

עמוד 1

321,385 ₪, לשנת 2014 על סך 325,560 ₪ ולשנת 2015 על סך 336,855 ₪. בנוסף כאמור, על פי בקשת הנאשמת והודייתה, הורשעו הנאשמות גם בכך שלא הגישו במועד, ללא סיבה מספקת, את הדוחות לשנים 2016 ו-2017 על שם הנאשמת 1.

תסקיר שירות המבחן

2. מהתסקיר לעונש אשר התקבל בעניינה של הנאשמת עולה כי הנאשמת, בת 64, נשואה ואם לשתי בנות, לדבריה מתגוררת לסירוגין בחנות שבעלותה ובבית אחת מבנותיה, וסובלת מבעיות רפואיות. עוד על פי דבריה, הקימה יחד עם בעלה בשנת 2010 עסק לעיצוב ושיווק בגדי נשים, אשר נסגר בשל הסתבכותה בחובות. בעת עריכת התסקיר היא בעלת עסק למכירת יצירות אומנות. בנותיה של הנאשמת בגירות ועוסקות במקצועות חופשיים. בעלה מוכר כבעל 70% נכות מביטוח לאומי בגין סכרת ומחלות לב. לדברי הנאשמת מצבו הרפואי רופף, הוא מתאשפז באופן תדיר בבית החולים וזקוק לטיפול הצמוד.

3. על פי התסקיר, הנאשמת קיבלה אחריות מלאה על ביצוע העבירות, וביטאה הכרה בחומרת המעשים. לדבריה, בתקופת ביצוע העבירות חוותה משבר בעקבות הסתבכותה בחובות בקשר לעסק. עוד לדבריה, עם הקמת העסק, בעלה, אשר עסק בניהול בפועל לקה בליבו, מצבו הרפואי התדרדר והוא התקשה לבצע משימותיו. בעקבות כך לא הצליחו ליצר הכנסות והחלו לצבור חובות. בנוסף, עם הקמת העסק הפקידה את ניהול החשבונות בידי חברה שעסקה בכך, ובשנת 2014 נודע לה כי נפלה קורבן למעשה הונאה, הדוחות שעל הגשתם שילמה לא הוגשו למע"מ, ומסמכי העסק נעלמו. הנאשמת טענה כי כלל האירועים המפורטים הקשו עליה להפעיל שיקול דעת תקין בניהול העסק, וכי פעלה באופן אימפולסיבי והישרדותי שאינו מביא בחשבון את השלכות בחירותיה לטווח הארוך. עוד הוסיפה כי לאחר שמשכנה את ביתה לבנק, הבית חולט, והיא נאלצה לפעול לקבלת הלוואות שונות גם מהשוק האפור וכי חוותה איומים על חייה וחיי קרוביה מהשוק האפור. בשל האמור התקשתה לטענתה לממן את הכנת והגשת הדוחות מושא כתב האישום.

4. שירות המבחן ציין כי הנאשמת התקשתה להסביר את הסתבכותה בביצוע העבירות לאחר שהורשעה בעבר בעבירה דומה, ולהתרשמות קצינת המבחן הנאשמת המשיכה להתנהל מתוך הצפה רגשית, והתקשתה להתמקד בחשיבות של הגשת הדוחות. בנוסף, ציין שירות המבחן את חששה של הנאשמת מעונש מאסר שיושת עליה ולו בעבודות שירות, וחששה שעונש מסוג זה יפגע ביכולתה לטפל בבעלה החולה ועלול להעמיק את מצוקתה הרגשית והכלכלית. על פי התרשמות שירות המבחן, הנאשמת, אשר שיתפה פעולה באופן מלא, היא בעלת מערכת ערכים תקינה ולא קיימים בה דפוסים עבריינים או מרמתיים עמוקים. לצד זאת ציין שירות המבחן קשיי התארגנות אצל הנאשמת, המתנהלת בשנים האחרונות באופן הישרדותי ומתוך בלבול, כשהיא טרודה ומוצפת בקשייה הבריאותיים, המשפחתיים והכלכליים, ותוך דחיקת העיסוק בפן העסקי לתחתית סדר העדיפויות. הנאשמת נוהגת להסתיר מצוקותיה מסביבתה הקרובה ופועלת באופן אימפולסיבי.

5. כגורמי סיכון להישנות עבריינות ציין שירות המבחן את חומרת העבירות שביצעה הנאשמת ואת החזרתיות המאפיינת אותן, כשנראה שהעבירה הקודמת לא היוותה גורם מרתיע ומציב גבול דיו עבודה. לצד זאת אף צוינו קשייה הנפשיים של הנאשמת וניהול עסק עצמאי על ידה. כגורמים מפחיתי סיכון צוינו קבלת האחריות, מודעות לחומרת

המעשים כיום, הסרת המחדל וקיומה של מערכת ערכים תקינה. לאור קשיי ההתארגנות וקשייה הרגשיים של הנאשמת לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית. לאור התרשמות שירות המבחן מחשיבות ענישה קונקרטי בעניינה של הנאשמת גובשה עבורה תכנית של"צ. קצינת המבחן ציינה כי להבנתה, על מנת שלא יופעל המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשמת, יש צורך משפטי בביטול ההרשעה. לאור נסיבותיה ומאפייניה של הנאשמת, להערכת שירות המבחן, ענישה בדרך של עבודות שירות או מאסר בפועל תעמיק את מצוקתה הרגשית והכלכלית. משכך הומלץ על ביטול הרשעת הנאשמת והטלת צו של"צ.

תמצית טיעוני המאשימה לעונש

6. ב"כ המאשימה הגישה את ת/1 ות/2, המעידים על הרשעתה הקודמת של הנאשמת בביצוע עבירות זהות, ועל מאסר על תנאי תלוי ועומד כנגדה. בהקשר זה ציינה כי סמוך למועד בו הורשעה הנאשמת בעבר בביצוע חמש עבירות זהות, המשיכה הנאשמת בביצוע העבירות מושא כתב האישום משך 5 שנים נוספות. לטענת המאשימה, עונש המאסר על תנאי התלוי ועומד כנגד הנאשמת הוא חב הפעלה, ויש להורות על הפעלתו. לטענתה, ותוך שהפנתה לפסיקה, העתירה לאי הרשעת הנאשמת על מנת שלא יופעל המאסר המותנה היא פיקציה שאין לה מקום. עוד לטענתה, גם ככלל אין מקום לבטל הרשעה בסוג זה של עבירות.

7. ב"כ המאשימה טענה למתחם ענישה שבין מאסר על תנאי ועד 8 חודשי מאסר בפועל לכל עבירה כאירוע. לאור הסרת המחדל המלאה על ידי הנאשמת, הגשת הדוחות וכן הסדר השומה, כמו גם מצבה האישי עתרה כי יושת על הנאשמת עונש של מאסר בן חמישה חודשים, אשר ירוצה בחופף למאסר המותנה התלוי ועומד כנגדה בעבודות שירות. לצד זאת, עתרה כי יושת על הנאשמת מאסר על תנאי מרתיע, קנס בסך 8,500 ₪ ועד 29,200 ₪ והתחייבות להימנע מביצוע העבירה. ביחס לנאשמת 1 שהיא חברה פעילה, עתרה כי יושת גם עליה קנס במתחם אשר צוין.

טיעוני ההגנה לעונש

8. ב"כ הנאשמת הפנה לתסקיר לעונש אשר התקבל ולכך שהמאסר על תנאי התלוי ועומד כנגד הנאשמת נגזר לפני למעלה מ-7 שנים. בנוסף הפנה למסמכים המעידים על המצב האישי, הכלכלי והרפואי המורכב של הנאשמת ובעלה, כמו גם להסכם השומה והסרת המחדל על ידה. עוד טען כי הנאשמת נפלה קורבן להונאה, ומאוימת על ידי השוק האפור, והגיש מסמכים שונים לתמיכה בטענותיו נ/1. לטענתו, הנסיבות במקרה זה חריגות ומצדיקות התחשבות מיוחדת בנאשמת. עוד לטענתו, הפעלת המאסר המותנה בעניינה יביא להשלכות קשות על מצבה הכלכלי והאישי, מצבו הבריאותי של בעלה, ומצב העסק אותו היא מפעילה היום.

9. בקשר לנסיבות ביצוע העבירה הפנה ב"כ הנאשמת לכך שמחזורי הנאשמת 1 בתקופת ביצוע העבירות אינם גבוהים, ולכך שלגביי שנת המס 2014 אף קיבלו הנאשמות החזר מס. בנוסף ציין כי לבד מביצוע עבירות מס הכנסה, לא הסתבכה הנאשמת לאורך השנים בביצוע כל עבירה נוספת, ובכלל זאת עבירות על חוק מס ערך מוסף או עבירות ביטוח לאומי. לטענתו, במקרה דנן המדובר במסכת עובדתית אחת, ויש לקבוע את כלל העבירות כאירוע. עוד טען כי אי הגשת הדוחות נבע מקושי כלכלי לאור הסתבכותה הכלכלית של הנאשמת, ולא לשם בצע כסף או מתוך כוונה להשתמש מתשלום מס או במרמה. ב"כ הנאשמת ציין כי הנאשמות פנו למשרד רואה חשבון אשר מעל באמונו, ואף מסר צ'קים

פתוחים שניתנו לו על ידי הנאשמת לאחרים, ובכלל זאת לשוק האפור. ב"כ הנאשמת שב והדגיש את מצבו הרפואי הקשה של בעלה של הנאשמת שברקע ביצוע העבירות, וטען כי בתקופה הרלבנטית התפתה בעיקר לטיפול בו. בנוסף הפנה לכך שהעבירות בביצוען הורשעה הנאשמת הן מסוג עוון, ובמדרג הקל יחסית של עבירות המס, תוך הפניה לפסיקה.

10. ב"כ הנאשמת הפנה להמלצת שירות המבחן להשתתף צו של"צ על הנאשמת, וטען כי גם בעבירות מס יכול בית משפט יכול לחרוג, להקל, להאריך את המאסר על תנאי ולבטל הרשעה, וכן לשקול שיקולי שיקום תוך הפניה לפסיקה. במקרה דנן ציין מספר אפשרויות חלופיות בהן ניתן לנקוט בעניינה של הנאשמת.

11. האפשרות הראשונה שהציע הסנגור היא ביטול הרשעת הנאשמת והשתתף צו של"צ תוך הרשעת החברה (הנאשמת 1) וגזירת קנס עליה. בהקשר זה הפנה להלכת כתב וטען כי סוג העבירה ונסיבות הנאשמת מאפשר את ביטול הרשעה על מנת להימנע מהפעלת מאסר על תנאי, תוך שהפנה לפסיקה, ובכללה הפסיקה אליה הפנתה המאשימה אשר לא שללה זאת.

האפשרות השנייה היא הותרת הרשעת הנאשמת על כנה תוך הארכת המאסר המותנה שלטענתו אינו חב הפעלה אלא בר הפעלה. לדעתו של הסנגור ניתן להתייחס לחמשת העבירות בהן הורשעה הנאשמת כעבירה אחת בהקשר זה תוך הפניה לפסיקה. לטענתו, יש לפרש את ההלכות הקיימות בראי חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, תיקון 113 לחוק העונשין והלכת ג'אבר ולבחור באפשרות המיטיבה עם הנאשם.

האפשרות השלישית שהציע תוך הפניה לפסיקה היא גישה משולבת לפיה תיוותר הרשעת הנאשמת בעבירה אחת מבין העבירות בהן הורשעה, תוך ביטול הרשעתה בביצוע יתר העבירות שבכתב האישום, הארכת המאסר המותנה, השתתף צו של"צ וקנסות. לטענתו, המידתיות, עיקרון ההלימה, עיקרון השוויון ואחידות הענישה מצדיקים במקרה זה הימנעות מהפעלת המאסר המותנה. לטעמו, הפעלתו של המאסר המותנה תהיה בלתי מידתית בהשוואה לנאשמים אחרים בנסיבות דומות שאף לא הסירו את המחדל, בהקשר זה הפנה לטבלת פסיקה אשר צורפה במסגרת נ/1.

האפשרות הרביעית שאיננה מועדפת על הסנגור, היא להסתפק בהפעלת המאסר על תנאי התלוי ועומד בחופף לענישה בתיק זה וקביעת ריצוי העונש בעבודות שירות תוך התחשבות בגובה הקנס שייגזר.

12. ב"כ הנאשמת הפנה שוב לנסיבותיה האישיות המורכבות של הנאשמת וציין את המצב הכלכלי הקשה של בעלה ושלה. בנוסף, ציין את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה הראשונה מושא כתב האישום, הדוח לשנת 2012, וטען כי לו הייתה נוקטת המאשימה באכיפה מהירה, ייתכן ולא היה מתווסף האישום הנוסף לשנים 2014-2015 ובית המשפט לא היה נדרש להפעיל מאסר על תנאי ישן בזמן. בנוסף, הפנה לתזכיר חוק העונשין (הבניית שיקול הדעת השיפוטית בענישה- תיקונים שונים) התשע"ב-2015 המפרט מצבים שונים בהם מוצע כי ניתן יהיה לסטות ממתחם העונש ההולם.

13. באשר למתחם הקנס, ציין ב"כ הנאשם את הצורך באמצעי קיום בסיסי לנאשמת ועתר כי ייקבע קנס מתון ומינימלי. בנוסף, בקשר לנאשמת 1 טען כי ככל שייגזר קנס ממשי על החברה, יש לתת את הדעת לכך שהנאשמת היא

זו אשר תיאלץ לשלמו. ב"כ הנאשמת טען לאינדיבידואליות שבענישה, עתר למידת החסד והרחמים וביקש כי עונשה של הנאשמת יהיה מידתי וכי לא תיאלץ לרצות עבודות שירות אשר יפגעו בה ובמשפחתה.

דבר הנאשמת

14. הנאשמת הודתה לסניגור וציינה את השירות הטוב שקיבלה. לדבריה, ככל שייגזרו עליה עבודות שירות לא תוכל לעבוד ואף תתקשה לטפל בבעלה אשר צמוד אליה לאורך כל שעות היום לאור מצבו הרפואי. בנוסף טענה כי היא מאוימת. לדברי הנאשמת עד לפני 15 שנה חיה חיים נורמטיביים והקריסה הכלכלית אירעה גם לאור המצב הרפואי של בעלה. גם הנאשמת ציינה כי רומתה על ידי רואה החשבון וביקשה התחשבות ככל שניתן לאור מצבה הקשה. הנאשמת הגישה מכתב אשר סומן נ/3.

דיון והכרעה - סוגיית ההרשעה

15. בין האפשרויות החלופיות להן עתרה ההגנה עתירתה לביטול הרשעת הנאשמת בכלל העבירות בהן הורשעה או בחלקן, תוך הותרת הרשעת הנאשמת 1 (החברה) על כנה. ההגנה עתרה כאמור על מנת להימנע מהפעלת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשמת אשר נגזר עליה ביום 29.11.2012 לאור הרשעתה בביצוע עבירות זהות בת"פ (שלום ת"א) בת"פ 17747-10-12 (להלן: "התיק הקודם").

16. ככלל, הליך משפטי של אדם בגיר שהוכח כי עבר עבירה פלילית יסתיים בהרשעה. הימנעות מהרשעה או ביטולה מהווים חריג בשל נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן. לפי קביעת בית המשפט בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, (פ"ד נב(3) 337, 342 (1997)) (להלן: "הלכת כתב"), לשם ביטול הרשעה, יש לבחון הצטברותם של שני תנאים עיקריים: האחד, האם סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. השני, האם ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בעתידו או בשיקומו של הנאשם. הנטל הוא על ההגנה לשכנע כי בנסיבות המקרה יש להעדיף את שיקום הנאשם על פני שיקולים אחרים. (רע"פ 3589/14 לוזון נ' מדינת ישראל (10.6.2014), ע"פ 5985/13 אבן נ' מדינת ישראל (2.4.2014), ע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל (31.12.2007), רע"פ 3852/14 ורשואר נ' מדינת ישראל (18.8.2014) פסקה 11 וע"פ 3255/14 ביטון נ' מדינת ישראל (16.3.2015)).

17. הגם שהמגמה הרווחת בפסיקה היא שלא לבטל או להימנע מהרשעה בסוג העבירות שבביצוען הורשעה הנאשמת, כפי שציינתי בת"פ (שלום ת"א) 61258-01-16 מע"מ מס קניה ומע"מ ת"א נ' נדיר קלאסיק (להלן: "נדיר קלאסיק"), קיימים מקרים המתאימים בנסיבותיהם, בהם נמנע בית המשפט מהרשעה או הורה על ביטולה בעבירות מהסוג הנדון. ראו לשם דוגמא רע"פ 4606/01 סופר נ' מדינת ישראל (3.1.2002), עפ"ג (מרכז) 26177-05-14 בהרב נ' מדינת ישראל (22.2.2015) והפסיקה המוזכרת שם, ע"פ (ב"ש) 23401-11-11 מדינת ישראל נ' אוחיין (1.2.2012) ות"פ (ת"א) 7054-09-14 רשות המסים נ' יוסף (19.7.2015) ויתר הפסיקה המפורטת בנ/1 אליה הפנתה ההגנה (חלקה אף בקשר לעבירות אחרות). ראו גם התייחסותי בעניין נדיר קלאסיק לסוגיית הימנעות/ביטול ההרשעה בסוג זה של עבירות.

18. במקרה דנן לנאשמת הרשעה בגין ביצוע עבירות זהות בתיק הקודם, ולא הוצג כל נזק קונקרטי לנאשמת מעצם ההרשעה הנוכחית. האמור מקשה מאוד לקבל את עמדת ההגנה ולבטל את הרשעתה. טענת הסנגור לפיה על בית המשפט לשקול שיקולי שיקום ובמקרים מתאימים אף שיקולי צדק בעת גזירת העונש ואף בעת בחינת העתירה לביטול ההרשעה נכונה ברמה העקרונית. יחד עם זאת, במקרה דנן, לבד מהעלאת הטענה, לא הונח כל מסד ראיתי המעיד על שיקום שעברה או עוברת הנאשמת או על קיומם של שיקולי צדק מיוחדים שיש לשקול. קיים קושי אינהרנטי עם הטענה בדבר שיקום הנאשמת כאשר גם בזמן ניהול ההליך עצמו, המשיכה הנאשמת בביצוע עבירות, ועל כך מעידות העבירות אשר ביקשה לצרף לשנים 2016 ו- 2017, כשיש לזכור כי מועד הגשתו של הדוח לשנת 2017 על פי חוק הוא בשנת 2018, בעת שהליך זה מתנהל.

19. נתתי דעתי להשלכות הנתענות של הפעלת המאסר על תנאי על הנאשמת, בגינו למעשה התבקש ביטול ההרשעה באופן מלא או חלקי. גם אם במקרים חריגים מתאימים הרצון להימנע מהפעלת מאסר על תנאי העומד בבסיס ביטול ההרשעה ייחשב כשיקול לגיטימי (כפי שעולה מהפסיקה אליה הפנה הסנגור) לא שוכנעתי כי נסיבות מקרה זה כה חריגות ונדירות, המצדיקות זאת (ראו והשוו רע"פ 8036/15 גבריאולוביץ נ' מדינת ישראל (2.12.2015) פסקה 12, שם לא פסל כב' השופט ג'ובראן כי ניתן לפעול כאמור במקרים חריגים, וכן ע"פ 32790-06-15 (ת"א) גבריאולוביץ נ' מדינת ישראל (19.10.2015) המפרט את הנסיבות שם).

20. יש לתת את הדעת לכך שבעניינו המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשמת אינו חריג או לא מידתי באורכו ביחס לנסיבות העבירות בהן הורשעה הנאשמת (ראו והשוו: ת"פ (שלום ת"א) 8845/03 מדור תביעות פלילי ת"א נ' סעדיה (15.6.2006) (להלן: "עניין סעדיה"). יש לזכור כי הנאשמת ביצעה עבירות משך חמש שנות מס, לאחר שמאסר מותנה היה תלוי ועומד כנגדה ובמסגרת חברה חדשה שפתחה (הנאשמת 1). חלק מהעבירות בוצעו על ידי הנאשמת תוך ניהול ההליך דנן. בשים לב לשיטתיות ומשך ביצוע העבירות, כשעונש של מאסר על תנאי תלוי ועומד כנגדה, אין בקשייה הכלכליים האישיים והאחרים של הנאשמת, בטענותיה כנגד משרד רואי החשבון/הנהלת החשבונות שטיפל בענייניה, או בכך שמחזורי ההכנסות בשנים הרלבנטיות היו נמוכים ובתוצאות המס באותן שנים, כדי למתן באופן ממשי את חומרת הנסיבות.

21. בנוסף, אין ב"גילו" של המאסר המותנה (משנת 2012) וטענת ההגנה בדבר השיהוי שבהגשת כתב האישום אשר יתכן והביא את הנאשמת לביצוע עבירות נוספות כדי להביא למסקנה כי ראוי לבטל את הרשעת הנאשמת על מנת להימנע מהפעלתו. בראי העבירות בהן הורשעה הנאשמת וביצוע חלקן בעת שכתב האישום תלוי ועמד כנגדה, כלל לא ברור שהגשת כתב האישום הייתה מונעת מהנאשמת ביצוע עבירות נוספות. באשר "לגילו" של המאסר המותנה יש לזכור כי המאסר המותנה הושת על הנאשמת בשנת 2012 ובסמוך למועד הטלתו בוצעה העבירה הראשונה בכתב האישום המתייחסת לשנת המס 2012 (המועד להגשת הדוח שנת 2013). אין המדובר במקרה בו העבירה בוצעה בסמוך למועד פקיעתו של המאסר המותנה או במאסר על תנאי אשר הוארך והופר רק לאחר הארכתו (ראו והבחינו עניין סעדיה).

22. אינני מתעלמת מהמלצת שירות המבחן לביטול הרשעת הנאשמת, ומהערכתו שעונש של עבודות שירות יעמיק את מצוקתה הרגשית והכלכלית של הנאשמת. יחד עם זאת, כידוע, ומבלי למעט מחשיבותה, המלצת שירות המבחן איננה מחייבת את בית המשפט השוקל שיקולים רחבים מאלה הנשקלים על ידי שירות המבחן. יתרה מכך, מעיון

בתסקיר עולה כי גם התרשמות שירות המבחן היא כי ההרשעה בתיק הקודם לא היוותה גורם מרתיע דיו לנאשמת ואף צוינה חשיבות ענישה קונקרטיית בעניינה (הגם שלדעת שירות המבחן ניתן להסתפק בצו של"צ).

23. סוף דבר - בראי כלל המפורט, ותוך איזון בין הנסיבות המפורטות לעיל והראיות לעונש אשר הוגשו, אינני מוצאת כי מתקיים יחס בלתי סביר בין הנזק הצפוי לנאשמת מן ההרשעה, לבין חומרת העבירה המצדיק את ביטול הרשעתה או כי יש מקום להורות על ביטול הרשעתה באופן חלקי או מלא על מנת להימנע מהפעלת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגדה. יש לשוב ולציין כי השימוש באי הרשעה בענייניו של נאשם נגדו תלוי ועומד מאסר על תנאי ייעשה רק במקרים חריגים ביותר גם לפי הפסיקה אליה הפנה הסנגור (ראו לשם הדוגמא: ת"פ 1088/04 מדינת ישראל נ' מיסילין (14.3.2005)). נוכח כלל המפורט, הבקשה לביטול הרשעת הנאשמת באופן מלא או חלקי (וגם אם ניתן לבטל הרשעה באופן חלקי כפי שטען הסנגור) נדחית.

קביעת מתחם העונש ההולם

24. קביעת מתחם העונש ההולם נעשית על פי עיקרון ההלימה תוך התחשבות בערך החברתי אשר נפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות ביצוע העבירה. העבירות אשר בוצעו על ידי הנאשמות פוגעות בשיטת גביית המס ופעמים רבות אף גורמות לחסר של ממש בקופת המדינה. מביצוע העבירות נפגע פיקוח רשות המסים, כשיטת המס מבוססת על האמון בנישום שיגיש דיווחיו כחוק ושיטת חישוב המס וגבייתו מבוססת על הדוחות המוגשים על ידי נישומים ועל אמיתותם. ערך חברתי נוסף שנפגע הוא שוויון נטל המס. התייחסות סלחנית לאי קיום הוראות החוק עלולה להביא אף להיעדר המוטיבציה של כלל ציבור משלמי המסים לדווח ולשלם מסיהם כנדרש על פי חוק. הגם שהעבירות הנדונות מכונות לא אחת "עבירות טכניות", הנזק אשר נגרם מביצוען לערכים המוגנים אינו טכני כלל ועיקר. לעיתים ביצוען אף מביא לחסר של ממש בקופה הציבורית.

25. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, המדובר במקרה זה בביצוע שיטתי של עבירות על פני 5 שנות מס, 2012, 2014-2017. מחזורי הנאשמת 1 לשנים 2012 ו- 2014-2015 נמוכים (לשנת 2012 - 321,385 ₪, לשנת 2014 - 325,560 ₪ ולשנת 2015 - 336,855 ₪) ובכך יש כדי להביא למיתון מה בנסיבות. נתתי דעתי לקשיים הכלכליים שברקע ביצוע העבירות, למצבו הרפואי של בעלה של הנאשמת שהטיפול בו קיבל עדיפות ראשונה לטענתה, וכן למרמה הנטענת כלפיה על ידי משרד יועצי המס ממנו קיבלה שירותים ובכלל זאת לטענה בדבר איומים שקיבלה מגורמים עלומים בקשר לצ'קים שמסרה למשרד הנהלת החשבונות ואשר נמסרו על ידו לטענתה לגורמים בשוק האפור. מבלי להתעלם מהקושי הממשי וממורכבות הנסיבות, כפי שציינתי לעיל, בראי השיטתיות שבביצוע העבירות, משך ביצוען והעובדה שבוצעו בעת שמאסר על תנאי תלוי ועומד כנגדה, תוך שאף בוצעו במסגרת חברה נוספת אותה פתחה הנאשמת, קשה לתת לנסיבות אלה משמעות ממתנת באופן ניכר וממשי. בראי הרשעתה הקודמת ברי כי הנאשמת אף הבינה היטב את חובותיה החוקיות ואת המשמעות של אי קיומן בכל שנה ושנה אך בחרה לפעול כאמור באופן שיטתי, ועולה כי לא הורתעה דיה מהמאסר המותנה התלוי ועומד כנגדה.

26. שקלתי את עתירת הסנגור להתייחס בנסיבות לכלל העבירות כאירוע אחד לצורך קביעת מתחם הענישה, ובהתאמה אף לקבוע אותן יחדיו "כעבירה נוספת אחת" לשם הארכת המאסר המותנה התלוי ועומדת כנגד הנאשמת

חלף הפעלתו. ביחס לקביעת כלל העבירות כאירוע לצורך קביעת מתחם ענישה, בדרך כלל יתייחס בית המשפט לכל עבירה מסוג העבירות דנן כאירוע נפרד (ראו עפ"ג (מרכז) 46140-11-13 מדינת ישראל נ' כץ (19.1.2014) ורע"פ 1688/14 כץ נ' מדינת ישראל (9.03.2014) שם נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש (להלן: "עניין כץ"). יחד עם זאת, ישנם מקרים מסוימים בהם על פי מבחן הקשר ההדוק ההתייחסות היא כאל אירוע אחד (ר' ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) (להלן: "הלכת ג'אבר").

27. מבלי לשלול את הטענה לפיה במקרים מתאימים, גם בקשר לעבירות מהסוג הנדון נכון להתייחס לכלל העבירות כאירוע עונשי אחד ואף כעבירה נוספת אחת בקשר לתחולתו של סעיף 56(ב) לחוק העונשין, לטעמי אין זה נכון לקבוע כאמור במקרה הנדון. לבד מהעובדה שהנאשמת ביצעה את העבירות משך 5 שנות מס, תוך שאף קיים נתק בין העבירות, בשנת 2013, ואין המדובר בביצוע הרציף, הרי שבכל עת יכולה הייתה הנאשמת לחדול מביצוע העבירות, וכל אחת מהן בוצעה באופן עצמאי, אך בחרה היא להמשיך ולבצע. חלקן אף בוצע כאמור אף לאחר הגשת כתב האישום דנן.

אמנם לטענת הנאשמת הרקע לביצוע העבירות כולן הוא קושי כלכלי ואישי, אך לא די ברקע משותף נטען מסוג זה כדי לקבוע כי המעשים הם בעלי קשר פנימי הדוק כך שהם מהווים פרשה אחת (ראו והשוו רע"פ 217/85 קונפורטי נ' מדינת ישראל (29.12.1985). נתתי דעתי גם לקביעות בית המשפט העליון בע"פ 264/83 שירי נ' מדינת ישראל (28.5.1985) (להלן: "עניין שירי"), אך בחינת העובדות שם מלמדת על שוני ממשי מעניינו. בעניין שירי, אשר עסק בעבירות זיוף ומרמה נקבע קיומו של קשר פנימי הדוק בין המעשים כך שביצוע עבירת הזיוף היווה אמצעי לביצוע המרמה, כשתי חוליות הקשורות זו בזו. אין זה המקרה בעניינו.

עיינתי בפסיקה הנוספת אליה הפנה הסנגור המלמדת כי קיימים מקרים בהם גם בסוג העבירות הנדון קבעו בתי המשפט מספר עבירות "כעבירה נוספת אחת" לצורך הארכת מאסר על תנאי. בכלל זאת, עיינתי בע"פ (חי') 1642/04 לב נ' מדינת ישראל (3.5.2005) ובע"פ (חי') 311/97 מדינת ישראל נ' בן יוסף (5.2.1998) (להלן: "עניין בן יוסף"). חשוב לציין שבהם, בשונה מעניינו, צוין כי המדובר בביצוע רציף של עבירות ובעניין בן יוסף אף בפרק זמן קצר יחסית. אני כאמור אינני סבורה כי נכון לקבוע כך בעניינו, מבלי לפסול את האפשרות לקבוע כאמור במקרים מתאימים. אקדים את המאוחר ואבהיר כי גם לו הייתי מוצאת לקבוע את כלל העבירות "כעבירה נוספת אחת", בכל מקרה אינני סבורה כי נסיבותיו של המקרה מצדיקות את הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד הנאשמת או שיהיה זה בלתי צודק להפעילו.

28. באשר למדיניות הענישה הנוהגת, כפי שקבעתי בת"פ (שלום ת"א) 52696-08-16 מדור תביעות מס הכנסה תל אביב נ' א.ג. אוקיינוס בע"מ (28.10.2019) (ערעור תלוי ועומד), הדומה בחלק מנסיבותיו, מדיניות הענישה הנוהגת בעבירות הנדונות מושפעת מהשיטתיות שבמעשים והיקפם, מהנזק שנגרם, כמו גם מהסרת המחדל. בדרך כלל תחתית מתחם הענישה נקבעת בהסכמת המאשימה למאסר על תנאי ותקרתו למאסר ממשי בן 8 חודשי מאסר בגין כל עבירה כאירוע. ניתן ללמוד כי באופן רגיל מדיניות הענישה היא מוחשית וכוללת עונשי מאסר משמעותיים לריצוי מאחורי סורג ובריח, בעיקר מקום בו לא הוסרו המחדלים ובהם דובר בעבירות אשר נעברו בשיטתיות ו/או בסכומים גבוהים. ראו רע"פ 3857/13 יצחקיאן נ' מדינת ישראל (30.07.2013) (להלן: "עניין יצחקיאן"), רע"פ 4323/14 מולדובן נ' מדינת ישראל

(26.06.2014), רע"פ 288/13 אלחלאוה נ' מדינת ישראל (14.01.2013), רע"פ 3120/14 נעים נ' מדינת ישראל (08.05.2014).

29. לצד זאת, לעיתים, במקרים מתאימים, ובכלל זאת מקרים בהם לא הוסרו המחדלים כלל או הוסרו באופן חלקי גוזרים בתי המשפט בגין ביצוע העבירות עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד ענישה צופה פני עתיד וקנס. ראו לשם הדוגמא: ע"פ (מחוזי י-ם) 2038/10 לוק נ' מדינת ישראל (15.3.2010), עפ"ג (מחוזי מרכז) 42790-01-14 פרקליטות מחוז תל אביב מיסוי וכלכלה נ' דהן (25.2.2014), ת"פ (ת"א) 9400-11-16 מע"מ ת"א 1, 2 נ' אס אקס אופנה (28.4.2019), ת"פ (שלום רח') 17048-12-10 מדינת ישראל נ' א.מ. מדיקס ואח' (23.12.2013), ת"פ (ת"א) 17979-12-15 מדור תביעות מס הכנסה תל אביב נ' גרף פרויקטים בע"מ (31.1.2018). בדרך כלל, כאשר הוסרו מלוא מחדלי כתב האישום והנאשם נעדר עבר פלילי, נוהגים בתי המשפט לגזור על נאשמים המורשעים בעבירות מהסוג הנדון עונש צופה פני עתיד לצד קנס בלבד.

30. לאחר בחינת כל המפורט לעיל, מתחם עונש המאסר בגין כל עבירה כאירוע יקבע בין מאסר מותנה לבין 8 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית. המתחמים יחפפו ביניהם במידת מה בעת קביעת עונשה של הנאשמת.

31. לעניין מתחם הקנס, כידוע, בסוג זה של עבירות קיימת חשיבות לענישה כספית ממשית אשר תלמד כי אין אף תועלת כלכלית לצד ביצוען של העבירות. גובה הקנס מושפע מהסכומים מושא כתב האישום, מהשיטתיות שבביצוע העבירות ומשך אי הדיווח. בעת קביעת המתחם יש להידרש גם לשאלת יכולתה הכלכלית של הנאשמת.

נתתי דעתי לטענות ב"כ הנאשמת בדבר מצבה הכלכלי הקשה של הנאשמת, חובותיה, מצבה האישי המורכב, מצבו הבריאותי המורכב של בעלה בו היא מטפלת והעובדה שבעלה והיא מתגוררים כיום אצל בתם ואין להם בית מגורים משל עצמם. נתתי דעתי גם למפורט בתסקיר, אשר פורט בהרחבה לעיל. עיינתי בנ/1, אסופת המסמכים אשר הוגשה, בין היתר מכתבה של בתה של הנאשמת, תצהירה של הנאשמת עצמה, מסמכים רפואיים, צו הכינוס של בית המגורים של הנאשמת ומכירתו, וכן בדוח התיקים לחייב על שם הנאשמת, בעלה והנאשמת 1. בנוסף, עיינתי בתכתובות בדבר חובות נטענים לשוק האפור מהעת האחרונה וכן בנ/3, מכתבה של הנאשמת.

בראי כלל המפורט לעיל, מבלי שאני מתעלמת מנסיבות ביצוע העבירה המפורטות, ובכללן השיטתיות ומספר העבירות, אך גם לאור היקפי ההכנסות הנמוכים בשנות המס הרלוונטיות ותוצאות המס, מצאתי להעמיד את מתחם הקנס לנאשמת בין 4,000 ₪ לבין 20,000 ₪ לצד התחייבות להימנע מביצוע העבירה; לנאשמת 1 בין 5,000 ₪ לבין 20,000 ₪.

הנסיבות הקונקרטיות

32. במקרה הנדון לא מתקיימות נסיבות המביאות לחריגה לקולא או לחומרה מהמתחמים שנקבעו. הנאשמת, ילידת שנת 1955, נשואה ואם לשתי בנות. בשנים האחרונות נסיבות חייה אינן פשוטות ורצופות בקשיים אישיים, כלכליים ובריאותיים אשר נתנו בה אותותיהם. נסיבותיה כאמור מפורטות בהרחבה בתסקיר שירות המבחן, ואינני מוצאת לחזור

עליהן באופן מפורט גם מטעמי צנעת הפרט. בנוסף, במעמד הטיעון לעונש הוגשה אסופת המסמכים נ/1, התומכת בדברי הנאשמת בקשר לקשיים שחוותה בשנים האחרונות. נתתי דעתי לקושי שחווים בני משפחתה של הנאשמת ולקושי הצפוי להם ככל שייגזר על הנאשמת עונש של מאסר ולו בעבודות שירות. כך עיינתי במכתב ביתה של הנאשמת אשר צורף כחלק מנ/1 ואף במכתבה של הנאשמת נ/3. שקלתי גם את מצבו הרפואי המורכב של בעלה של הנאשמת בו היא מטפלת בטיפול יומיומי, ואת דבריה לפיהם הוא מתלווה אליה לעבודה. לא נעלם ממני גם קושי כלכלי צפוי לנאשמת ובעלה ככל שיהיה עליה לרצות עונש מאסר ולו בעבודות שירות ובשל כך להיעדר מניהול עסקה.

33. שקלתי לזכות הנאשמת את הודייתה וחיסכון הזמן השיפוטי על ידה (מבלי להתעלם מכך שניתנו לה מספר לא מועט של דחיות מאז הגשת כתב האישום, והתקיימו לא מעט דיונים על מנת לאפשר לה להסיר את מחדלי כתב האישום). בנוסף, שקלתי לזכותה את המפורט בתסקיר לפיו קיבלה אחריות מלאה על ביצוע העבירות וביטאה הכרה בחומרת המעשים, כשלדבריה התקשתה להפעיל שיקול דעת תקין בניהול עסקה בתקופה הרלוונטית לאור מצבה האישי המורכב. חרטתה של הנאשמת איננה רק מהפה החוצה, שכן הנאשמת הצליחה בסופו של יום להסיר את מחדלי כתב האישום, אין המדובר בעניין של מה בכך ויש לברך על כך. כידוע, להסרת מחדלים בסוג זה של עבירות משמעות רבה לעניין הענישה. הסרת המחדלים גם היא מעידה על קבלת האחריות ומלמדת שאיננה רק מהפה החוצה (רע"פ 7851/13 חדר עודה נ' מדינת ישראל (03.09.2015)).

34. לצד האמור לא ניתן להתעלם מכך שלחובת הנאשמת הרשעה קודמת בביצוע חמש עבירות זהות בתיק הקודם מחודש נובמבר 2012 (ת/1, ת/2). במסגרת גזר הדין בתיק הקודם נגזר על הנאשמת, בין היתר, מאסר על תנאי בן חמישה חודשים לתקופה בת שלוש שנים, כשהתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור תוך שלוש שנים את העבירות בהן הורשעה. כמפורט לעיל, בקשת הסנגור לבטל את הרשעת הנאשמת (באופן מלא או חלקי) על מנת שהמאסר על תנאי התלוי והעומד כנגדה לא יופעל נדחתה על ידי מהנימוקים אשר פורטו לעיל. גם בקשתו החלופית כי התייחסות לכלל העבירות שביצעה הנאשמת תהיה "כאל עבירה אחת נוספת" לשם הארכת המאסר המותנה התלוי ועומד כנגדה נדחתה. בנוסף, וכפי שציינתי לעיל, גם אם ניתן היה להתייחס לכלל העבירות "כעבירה אחת נוספת", תוך קביעה שהמאסר על תנאי התלוי ועומד כנגד הנאשמת הוא בר הפעלה ולא חב הפעלה, אינני מוצאת כי במקרה זה נכון להורות על הארכתו.

35. על פי סעיף 56 לחוק העונשין רשאי בית המשפט לצוות, מטעמים שירשמו, על הארכת תקופת התנאי, אם שוכנע שבנסיבות העניין לא יהיה זה צודק להפעילו. במקרה דנן, גם לדעת שירות המבחן, נראה כי הנאשמת לא הורתעה דיה מהמאסר על תנאי התלוי והעומד כנגדה ופעלה לביצוע עבירות, לאחר הרשעתה הקודמת המפורטת בת/1 ובסמוך לה. בנוסף, וכפי שציינתי לעיל, חלק מהעבירות אף בוצעו על ידי הנאשמת בעת שכתב האישום דנן התנהל נגדה. לא התרשמתי כי המדובר בנאשמת שהשתקמה. כמו כן, אורכו של המאסר על תנאי התלוי והעומד כנגד הנאשמת אינו בלתי-מידתי, חריג או מכביד ביחס לעבירות בהן הורשעה. בנסיבות אשר נוצרו, לא מצאתי כי לא יהא זה צודק להפעיל את המאסר על תנאי. נהפוך הוא, להשקפתי, ישנה חשיבות רבה להפעלת המאסר המותנה כנגד הנאשמת תוך תקווה שבכך תורתע הנאשמת, אשר ביצעה עבירות משך שנות מס ארוכות, ולא תבצען פעם נוספת. יש לזכור עוד שגם כיום הנאשמת מנהלת ובעלת חברה.

36. עוד יש לזכור שבסוג זה של עבירות נקבע לא אחת שיש ליתן משקל ממשי לאינטרס הציבורי, בדמות הרתעת הנאשם והרתעת הרבים, וכי האינטרס הציבורי מקבל בכורה על פני נסיבות אישיות (ראו: רע"פ 3998/15 פלוני נ' מדינת ישראל (28.6.2015) ועניין יצחקיאן). נוכח המפורט, בראי הרשעתה הקודמת, ומבלי להתעלם מנסיבותיה האישיות המורכבות של הנאשמת ובני משפחתה ומהסרת המחדלים על ידה, אף אינני מוצאת למקם את הנאשמת בתחתית מתחם הענישה כפי שקורה פעמים רבות מקום בו מוסרים מחדלי כתב האישום (ובמקרים חריגים אף כשלא מוסרים במלואם).

37. בראי כלל הנסיבות והרשעתה הקודמת, ימוקם עונשה של הנאשמת בחלק התחתון של מתחם הענישה אך לא בתחתיתו, ויקבע כעונש מאסר קצר אותו ניתן לרצות בעבודות שירות. בנוסף, בנסיבותיה האישיות המורכבות של הנאשמת, עונש המאסר שייגזר ועונש המאסר המותנה אשר יופעל ירוצו בחופף כפי שאף הסכימה המאשימה באופן ראוי.

38. סוף דבר, אני גוזרת על הנאשמות את העונשים הבאים:

א. לנאשמת 2: מאסר בפועל לתקופה של חודשיים, אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות על פי חוות דעת הממונה על עבודות השירות, ב"מרכז יום מרקוס", שדרות הנרקיסים 41, רמת גן. הנאשמת תתייצב לריצוי העונש ביום 01.04.20 בשעה 08:00 במפקדת מחוז מרכז, יח' עבודות שירות, רמלה. מובהר כי יתכנו שינויים במקום העבודה ושעות העבודה כמפורט בחוות דעת הממונה על עבודות השירות. הובהרה לנאשמת המשמעות של אי עמידה בעבודות שירות. בנוסף, אני מורה על הפעלת המאסר המותנה בן החמישה חודשים שהושת על הנאשמת בת"פ (ת"א) 17747-12-10 בחופף לעונש המאסר בעבודות שירות אשר נגזר כך שבסה"כ תרצה הנאשמת חמישה חודשי מאסר בעבודות שירות.

ב. לנאשמת 2: מאסר על תנאי למשך שישה חודשים, לתקופה של שלוש שנים, והתנאי שהנאשמת לא תעבור עבירה על פי פקודת מס הכנסה מסוג עוון או פשע.

תקופת המאסר על תנאי תכנס לתוקף החל מיום 01.05.20.

ג. לנאשמת 2: קנס בסך 4,000 ₪ או שלושים ימי מאסר תמורתו, לאחר שנתתי דעתי לטענות בדבר מצבה הכלכלי הקשה. הקנס ישולם ב- 24 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים, כשהראשון בהם ביום 01.06.20. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

ד. אני מורה על מתן התחייבות של הנאשמת 2 בסך 20,000 ₪, להימנע במשך שנתיים החל מיום 01.05.20 מביצוע עבירות מס מסוג פשע או עוון על פי פקודת מס הכנסה. הנאשמת תצהיר את האמור בפרוטוקול לאחר מתן גזר הדין. ההתחייבות תיכנס לתוקפה החל מיום 01.05.20.

ה. לנאשמת 1, שהיא חברה פעילה, קנס בסך 8,000 ₪. הקנס ישולם ב- 24 תשלומים חודשיים, שווים ורציפים,

כשהראשון בהם ביום 01.09.20. לא ישולם תשלום - תעמוד יתרת הקנס לפירעון מידי.

המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור כחוק תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ה כסלו תש"פ, 23 דצמבר 2019, במעמד הצדדים.